

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 " "
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 " "
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 " "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével,
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 273. szám.

Nagyvárad. Csütörtök 1913. november 27.

Előcsatározások.

A városatyaválasztások előcsatározásai folynak s ebből a küzdelemből mintha a jövő harcainak viharát jelezné valami tompa moraj.

Egyelőre csak tompa moraj, de már világosan kivehető, mit ígér. Az eddigi keretekkel elégedetlen mindenki. Elégedetlen a választóközönség józan, hazafias, higgadt része, mert azt látja, hogy az eddigi kereteket sokan olyanok is felhasználták érvényesülésük céljából, a kik destruktív eszméket bujtattak ravaszul ennek vagy annak a pártnak az álarcá mögé. A szabadkőműves páholy szépen elosztotta a maga hiteit úgy a 48-as, mint a 67-es pártba. A páholynek ezek a bizalmi emberei semmi másra nem voltak jók, csak arra, hogy a 67-eseket is, a 48-asokat is egyszerűen az orruk-nál vezessék. Diktáltak, terrorizáltak, fondorkodtak mindkét pártban, ők voltak leghatvanhetesebbek és legnegyvennyolcasabbak, de csak azért, hogy vezérszerepre tegyenek szert s maguk emelkedjenek föl a polgárság hangadóivá. Mikor aztán fölemelte őket a polgárság, sutba került a 67-es, a 48-as is, voltak valamennyien szabadkőművesek.

Ebbe az években át ravaszul keverő kártyajátékba végre belelátott a közönség. Ma már a legegyszerűbb ember is tisztában van vele, hogyan vezették félre ezt a várost évek hosszú sora alatt szabadkőműves álnegyvennyolcasok és álhatvanhetesek. Tisztában van a gonosz játékkal mindenki s igyekszik a várost a szabadkőműves terjeszkedés veszedelmétől megtisztítani.

Erre a tisztító munkára vállalkozó bátor, öntudatos polgárság csoportosul a Népszövetség köré.

A Népszövetség nem személyekért, hanem elvekért küzd. A személyi stréberkedést ott kell keresni annál a bizonyos ugynevezett „polgári körnél”, a melyben néhány szabadkőműves önjelölt fickándozik hol itt, hol ott rendezett vacsorák borgőzében. Kint rekedtek mind a két pártból; nem kellenek senkinek, kiismerték őket. Ezek a levitézlett alakok, a kik különben még összejönni sem mernek, mint az esthomályban, a páholy sötétjében, most esténként népboldogításban utaznak kurta koresmáról kurta koresmára s a választás napjáig nem lesz az „oh nép”-nek jobban kesergő barátja náluk. A választás után — no hát akkor hadd keseregjen a nép is.

Jó lesz ügyelni a „polgári kör” jelszava alatt házaló önjelölt seregre. Csak vacsorázzassanak nyilvánosan — egyéb dolguk úgy sem történik nyilvánosan — de a polgárságtartsa nyitva a szemét s ne ragadjon oda gimplinek néhány, minden pártból kivédlesztett szabadkőműves szármára.

A Népszövetség nem rendez vacsorákat, ivásokat, traktákat. Nem borgőzben keres minden jelszóra kapható ugrifüleseket. Komoly, érett, higgadt férfiaknak veti fel a kérdést: mit akartok, azt-e, hogy Szent László városa önzetlen, megbízható, semmiféle klikkhez nem tartozó férfiak vezetése alá jusson s a ti véreitek, a veletek együtt imádkozó és dolgozó vezérek becsületes serege döntsön jövőtök felett, vagy azt, hogy magatokat, tieiteket, e

város jövőjét prédául dobjátok oda egy csoportnak, amelynek sem Istene, sem hazája, nincs egyebe, csak nagy szája és még nagyobb zsebe? *

A sajtójavaslat tárgyalása.

A képviselőház ülése.

A sajtójogi javaslat tárgyalásának folyamán talán már negyedszer szólalt föl az igazságügyminiszter.

A sajtóvita medréből kiköckeven az igazságügyminiszter egy nagyjelentőségű dologról is nyilatkozott, amellyel később, hónapok múltán, bizonyára élénken fog majd foglalkozni a közvélemény. A miniszter érintette a felvidéki orosz agitáció kérdését s ezzel okolta meg a királyság védelméről szóló törvényjavaslat szükségességét. A miniszter csak célzott bizonyos dolgokra, de ezekből az elejtett szavakból is megérthető, hogy az ország északkeleti részén az év elején oly nagy mértékű mozgolódás volt az orosz ügynökök bujtogatása következtében, hogy méltán igen komoly következményektől lehetett tartani.

Az igazságügyminiszter különben azt is kijelentette beszédében, hogy a sajtójavaslat némely rendelkezését kész módosítani. Így például a lapok helyreigazítási kényszerére vonatkozó paragrafust mindenesetre meg fogják változtatni.

Az ülés.

Beöthy Pál elnök feltizenegykor nyitotta meg az ülést.

Szász Pál előadó a mentelmi bizottság nevében indítványozza, hogy Palugyay Mórt, aki tegnap zavarta a tárgyalást.

Egry Béla: Kötél általi halálra ítéljék!

Szász Pál: ... Jegyzőkönyvi meg-

Patkányok, házi és mezei egerek

kiirtására legjobb és legbiztosabb szerek a

MURIS készítmények,

mely más háziállatokra teljesen ártalmatlanok.

Kapható a főraktárban:

FARKAS ISTVÁN

Apolló drogériájában

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/b. Telefon 13-02.

rovásban részesítsék. (Derültség a jobboldalon.)

A Ház ehhez hozzájárul.

Szász Pál ugyancsak a mentelmi bizottság nevében indítványozza, hogy **Holló Lajost**, aki tegnap szintén megzavarta a rendet, szintén jegyzőkönyvi megrovásban részesítsék.

A Ház ehhez az indítványhoz is hozzájárult.

Ezután áttértek a napirendre: a sajtóvita folytatására.

Balogh miniszter beszéde.

Balogh Jenő igazságügyminiszter nagyon örvendetesnek tartja, hogy a javaslatot egész normális módon tárgyalja a képviselőház.

Azok, akik most a bírói függetlenséget védik, a koalíció idejében üldözöbe vették azokat az ügyészeket, akik a Fejérváry-kormány főispánjainak beiktatásán részt vettek. A kassai törvényszék elnöke, mert megjelent a főispán beiktatásán, olyan bojkottnak volt kitéve, hogy kénytelen volt áthelyezését kérni. Az ellenzék csak akkor védi a bírói függetlenséget, ha céljának megfelel. Megszüntette a bírák eddigi titkos minősítését is, és a táblai elnök egyéni jogköréből kivette a minősítési jogot; most egy bírákból álló bizottság végzi a minősítést és meg van adva a mód arra, hogy a minősítés nyilvános legyen. Egyetlen igazságügyi tisztviselőt sem fog mellőzni politikai okból soha. (Éljenzés a jobboldalon.)

Tegnap beszédében **Mezőssy Béla** megemlítette, hogy a **Désy-Lukács-pör** idején a miniszterelnök a bíróság tagjainál vizített. Megnyugtathatja **Mezőssyt**, hogy **Désy Zoltán** is vizített. (Derültség a jobboldalon.) Az a vád is teljesen alaptalan, hogy a legutolsó kuriai kinevezésnél egy bírót politikai ok miatt mellőzték.

Erről szó sem lehet, a szóbanlévő bíró a rangsorban az ötödik, még négyen vannak előtte és különben is azt nevezték ki, a kit a kijelölő-bizottság egyhanguan ajánlott. **Mezőssy Béla**, a ki tagja volt annak a kormánynak, a mely valóságos embervadászatot rendezett, nincs jogosítva panaszkodni a bírák mellőzése miatt. (Taps a jobboldalon.) A bírói függetlenséget a szólo éppen úgy tiszteli, mint bárki az országban.

A királysértésről szóló törvény.

Apponyi azt kérdezte a minap, hogy az igazságügyminiszter hogyan cselekedhetett oly lelkiismeretlen dolgot, mint a királysértésről szóló törvényt? Biztosíthatja **Apponyit**, hogy nagyon komolyan szokta a lelkiismeretét megvizsgálni, sőt mindennap imádkozni is szokott. Azonban a tavasszal nagyon komoly, nehéz idők voltak a Felvidéken az orosz propaganda nagy hullámokat vert föl a népet. Ily nehéz időkben, a mikor csupán a király bölcsesége volt az egyetlen támaszunk, az ország huszonegy millió lakosa közül akadt nyolevan ember, a ki közgazdasági pártot akart szervezni. Ezek a groteszk figurák nemzeti hősként szerepeltek és nem lehetett tudni, hogy agitációjuknak mi lesz az eredménye. Ennek a mozgalomnak tehát véget kellett vetni és ez a szóban forgó törvénnyel teljes mértékben sikerült is.

Azzal a váddal szemben, hogy lelkiismeretlenül végzi kötelességét, kijelenti, hogy ő már 3 év óta nem volt szabadságon s reggel 8 óra előtt a hivatalában van, ezt megkérdezhetik a portástól, az nyilvántartja.

(Derültség.) A magyar sajtó iránt nagy szimpátiával viseltetik s óhajtja, hogy a javaslat nem representív, hanem presentív intézkedéseket tartalmazzon. Kéri a sajtót, hogy nemes feladatához képest használjon finomabb hangot, mert ha a mai állapot fennmarad, jöhet olyan kormány, mely sokkal drágóbb javaslattal fog előállni. A képviselőket pedig kéri, hogy ne általános frázisokat mondjanak a vitában, hanem terjeszkedjenek ki a részletekre, mert ő legnagyobb készséggel fogadja a módosításokat s azokat meg akarja fontolni. (Hosszas éljenzés a jobboldalon.)

Szünet után.

Benedek János szólal fel s visszatartja a miniszternek az ellenzékre mondott megjegyzéseit. Azután azt fejtegeti, hogy nem szabad az organizmust szűk korlátok közé szorítani. A kínai asszonyok lábát már gyermekkorukban szűk fa- vagy vascipőkbe szorítják, ez által a lábuk nem fejlődik. Am ha a női bájok a fejlődésben így visszaszorítottak, azt a kínaiak tartják szépnek, de ha a budapesti aszfalton kipi-kopognak ezek az elesenevészett lábak, mi legfeljebb szánakozunk vagy megmosolyogjuk. Így vagyunk a sajtójjal is.

Foglalkozik ezután az igazságügyminiszter ama kijelentésével, hogy a királysértési törvény alkotásokra a felelősséget elvállalja még az Isten előtt is. Ebből látja, hogy a miniszter erre a törvényre nagyon sokat ad. Hát őt gyermekkori barátság köti a miniszterhez s mindig figyelemmel kísérte szédületes karrierjét s mint barát örült is neki.

Sok jeles alkotását ismeri a miniszternek, de ezzel a törvénnyel úgy van, mint az anya a nyomorék gyermekével, azt szereti legjobban. Ez a törvény szánta és pupos, esenevész. Nem kell nálunk ilyen drákói törvényt hozni, hogy ősz királyunk személyét megvédjék. De a kormány úgy akarta magát feltüntetni Bécsben, hogy megmentette a király tiszteletét akkor, mikor veszedelemben nem forgott. Azért, hogy Nagy Györgyöt a királysértés vádjára alól felmentették, nem kellett ilyen törvényt hozni. Felmentették, mert nem volt a cikkében királysértés és sértő dolog feltenni akár a budapesti, akár pl. a kolozsvári esküdtokről, hogy ők felmentének egy valódi királysértő vádlottat.

Benedek János 12 óra után fokozódó temperamentummal folytatja beszédjét. A sajtót megöli ez a javaslat s többet árt a tisztességesnek, mint a mennyit használ a tisztességtelennel szemben.

Megszűnik a horvát kir. biztosság.

Benedek János esti fél 6-ig beszélt. Utána általános érdeklődés közepette **Beöthy László** emelkedett szólásra.

A volt kereskedelmi miniszter interpelláció alakjában intézett kérdést a kormányelnökhöz a vajudó horvát kérdés eldöntése tárgyában.

— Mi igaz ugymond, ama hírekben, hogy a magyar kormány és a horvátok között örvendetes közeledés történt. Rendkívüli örömet fejezi ki a szerencsés megegyezés fölért; mert szerencsésnek tartja már csak azért is, hogy áldatlan állapotoknak vet véget. A testvéri szeretet vezetett bennünket e kérdésben s bizonyára kitörő örömmel fogják üdvözölni a horvátok is a béke napját. Kérdi a miniszterelnököt, hogy mennyiben igaz az a hír, hogy a kir. biztos visszahívása küszöbön van.

Tisza válasza.

A Ház feszült figyelemmel várta gróf **Tisza István** válaszát, mely hivatva volt határozott képet adni a helyzetről s megcáfolni az ellenséges oldalakról sugalmazott híreszteléseket.

— Minden pártzenvedélyen felülemelkedve kezdte beszédjét **Tisza István**, valóban sikerült biztató pontra jutunk a horvát kérdésben. Nem ütünk rést az 1868. XXX. t.-c. falain s az 1907 óta mérgeződő viszonyt azt hisszük, közmegegyezést keltően orvosoltuk meg.

Ismerteti a most kezdett tárgyalásokat. A helységnevek magyarosítása s a vasuti pragmatika okozták 907-ben a krízist s ezért a 907 előtti állapotok visszaállítása volt a cél. A jelenlegi megállapodás feltételeit is felolvassa, melyek a következők:

1. MÁV fölvesz magyarokat és horvátokat is, ha horvát illetőségűek.

2. Feltétlenül kell birni a magyar nyelvet a tisztikarnak, távirászkodnak, egyszóval a magasabb szolgálatot teljesítőknél.

3. A személyzet, amely közvetlenül érintkezik a publikummal, horvát lehet.

Ezek a tárgyalások eredményei. Bejelentti, hogy néhány nap múlva a király megszünteti a kir. biztosságot és a jelenlegi biztost *bánná nevezi ki*.

Beöthy László nagy örömmel veszi tudomásul a választ és a Ház is.

Az ülés 6 órakor ért véget.

A leleplezett bolgár-szerb egyezmény.

A **Matin** leleplezése mely szerint 1912-ben Bulgária és Szerbia közt szövetség jött létre Magyarország és Ausztria ellen, Bécsben nagy feltűnést keltett.

A **Zeit** ezzel a címmel: Idejében jött fölvilágosítás, vezető cikkelyében foglalkozik a bolgár-szerb katonai egyezményről és azt írja, hogy az osztrák és magyar monarchia köszönettel tartozik az orosz-barát pártnak azért, hogy az egyezményt közzétette, mert az egyezmény valóságos összeesküvés a monarchia ellen, amelynek Oroszország nemcsak részese, hanem egyenesen fölbujtója.

A cikk ezután szokatlanul éles hangon kikel **Ferdinánd király** ellen, aki *orvul* tört rántott a monarchia ellen és megtámadja külügyi politikánk vezetőségét bolgárbarát politikájáért s különösen azért, mert a bukaresti béke revíziójának hangoztatásával elidegenítette tőlünk Romániát Bulgária kedvéért.

A berlini **Tageblatt** a bolgár-szerb egyezményről a következőket írja:

A berlini diplomáciai körök azt hiszik, hogy a katonai egyezményt a bulgáriai oroszbarát párt tette közzé, hogy **Ferdinánd királynak** Bécsesél való barátkozását lehetlenné tegye. Itt az orosz barát bolgárok sakkhuzását egész ügyesnek tartják. Az egyezmény nagyon jellemző **Ferdinánd király** megbizhatatlanságára.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszergyárában Rákóczi-ut., (Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: ligatorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban

és kitűnő kiviteiben készíttetnek.

Telefon 419

Falusiak a színházban

Apró jelenetek a román társulat előadásai alatt.

*

Két napig esőndes, de hatalmas demonstráció volt a Szigligeti-színházban. A románság határtalan lelkesedéssel özönlött be a városba, elhozván magával a távoli vidékek levegőjét. A páholyokban a városi intelligencia ragyogott, lent a nézőtérben, a biboros székek ölében szürkéllett egy-egy sziget.

Daróceruhás, értelmes arcú parasztok esücsültek a színházban és tiszteletreméltó ámulattal tekintettek szerteszét.

Mind a két előadás alatt megerősített rendőri készenlét állott az őrszobában. — Ugyanis olyan hírek röpködtek a városban, hogy az ifjuság tüntetést rendez. Ama kalandos nagyítás is hitelre talált és preventív intézkedést provokált, hogy több mint ötszáz füttyölőt vásároltak az utóbbi napokban Nagyváradon.

Azonban a jeunette dovée ezuttal néma maradt; a legkisebb exklamáció sem zavarta az előadásokat s az utcai tüntetés is elmaradt. Mint beszéltek, az idén nagyon szigorúak a professzorok az akadémián s nagy az iskolai fegyelem.

Az oláhság kultur ünnepe minden nagyobb incidens nélkül mulott el, kellemes emléket hagyva hátra mindazokban, akik óhajtották ezt a művészeti eseményt.

Persze volt baja a színházi személyzetnek, a tüzoltóknak és rendőrségnek a publikum tapasztalatlan és járatlan elemeivel. A zsufolt házban rettentő hőség uralkodott előadások alatt és mihelyt szünet lett, az illatos, terhes színházi levegőhöz nem szokott falusiak rohantak az ajtók felé.

Feltűnt, hogy egy mosolygós arcú falusi bácsi ott áll a magától záródó ajtó mellett. Végigvárja, míg kimegy mindenki s aztán becsukja az ajtót.

Az epés városi rouék mosolyogtak a bácsi tulságos udvariasságán. Direkte elkezdtek nyitogatni előtte az ajtót, hogy lássa, miként csukódik magától.

Temérdek baj volt a dohányzással. Minden pereben támadt egy kihágás a közbiztonsági és tűzrendészeti szabályrendelet ellen. A karzaton egymás után gyújtottak cigarettára a bírót, a kisbíró, a foyerban egy domnu dászkal és még egy sereg ember.

Két detektív teljesített szolgálatot, akik minduntalan azzal voltak elfoglalva, hogy kivezettek egy-egy urat, aki rágyújtott. Nem csináltak belőle kázust, látszott, hogy nem ismerik a tilalmat s különben is csak két este tartott.

A ruhatárakban fehérlett a sok havasi guba. Egy-egy falu egy számra rakatta felöltőit. Az egyik községbeliek közös elemőzsiát hoztak és szünet alatt vigan falatoztak.

Gugyi is volt, a tanító zsebéből kandikált ki az üveg nyaka *tengericsutka dugóval*.

Valamelyik irigy városi aztán kegyetlen bosszút állt, hogy ő nem ihatott a jó szeszből. Bevverte a dugót az üvegbe egészen.

A jó községbeliek fejüket csóválták a következő szünetben, mert nem tudtak inni az üvegtől.

Élet-halál harc a kut fenekén.

Megszökött az apai háztól.

A maga nemében páratlan eset történt kedden délután a nagyszalontai határban. Varga Károly dús gazdag nagyszalontai gazda két évvel ezelőtt özvegyen maradt. A gyász év letelte után másodszer is megnősült és feleségül vett egy margitai leányt. A gazdának volt egy 18 éves József nevű fia, aki nehezen bár, de mégis beleegyezett édesatyja házasságába.

Az esküvő után Vargák Margitára költöztek. Egy ideig boldogan élt az új pár. Egy hónapi ott létüket egyszerre váratlan dolog zavarta meg. A 18 éves József sehogysen tudta megszökni a margitai levegőt és mindenáron vissza akart menni Nagyszalontára. A fiut hiába igyekeztek visszatartani, az hallani sem akart Margitáról és egy hétfői napon anélkül hogy bucsut vett volna valakitől, egyszerűen megszökött Margitáról és Nagyszalontára ment.

Hiába volt minden kérés, könyörgés, a fiut nem lehetett vissza csalni Margitára. Az elhagyott szülők, akik rajongtak gyermekükért, a sok eredménytelen kérés után kénytelenek voltak az árvaszékhez folyamodni intézkedés végett. Az árvaszék indokolatlannak találta a fiu magatartását és elrendelte a szülőkhöz való visszavezetését.

Szerdán reggel megindultak a csendőrök, felkutatták az egész Nagyszalonta környékét, míg végre ráakadtak a legényre. A 18 éves Varga József, mikor meglátta a csendőröket, futásnak eredt és csak hosszú hajsza után tudták őt elfogni.

— Nem megyek Margitára, ha megölnek se! kiabált össze-vissza a fiu. A két csendőr azonban addig beszélt a legény lelkére, míg látszólag megadta magát és megindult a csendőrök előtt.

Jó ideig gyalogoltak már az országuton, mikor Varga József ismét megszökött a csendőrök elől. Izgalmas hajsza fejlődött ki a menekülő és a csendőrök között. Már-már elfogták a legényt, mikor egy közeli tanyához értek. Itt Varga félre ugrott és befutott a tanya udvarára. A csendőrök nyomon követték.

Már az egyik csendőr a vállát akarta elkapni Vargának, mikor az a kuthoz ért és minden habozás nélkül átvette magát a káván, beleugrott a kutba. A csendőr eldobva fegyverét, utánna mászott a legénynek. A kutban Varga már elmerült s a

csendőr csak hosszú fárasztó munka után tudta felszínre hozni.

Ez alatt összefutott a tanya személyzete és segítségére sietett a kutban lévő csendőrnek. A kut mélyén derékig állott jéghideg vízbe a csendőr s már alig bírta karjai közt tartani az alélt legényt. Nagynehezen sikerült kimenteni a csendőrt, akit az eszméletlen legénnyel együtt azonnal ápolás alá vettek.

A legény egy napi élesztgetés után tegnap délután magához tért. Mikor szemét kinyitotta, ismét elkecsereedett.

— Nem megyek Margitára!

A hatóság most tehetetlenül áll a legénnyel szemben. Tegnap bejelentették az esetet Biharvármegye árvaszékéhez, tanácsot kérve, hogy a történetek után is ragaszkodik-e a visszakisértetéshez, vagy másként fog határozni.

A bolgár király nem mond le.

Bécsből jelentik: A Newyork Herald külön tudósítóját Ferdinánd király tegnap este fogadta a Kóburg-palotában és csaknem egy órahosszat beszélgetett vele testvére, Kóburg Fülöp herceg jelenlétében. Mint a tudósító lapjának táviratozza, a király a róla keringő hírekkel ellentétben, amelyek buskomor és fáradt embernek tüntetik föl, teljesen egészséges, vidám életkedvű, energikus ember benyomását teszi. A király a többi között a következőket mondotta:

— Ami a lemondásomról szóló híreket illeti, valóban nem értem, hogy honnan származnak.

— Közel harminc évi hosszú uralkodásom alatt voltak idők, amikor a lemondás gondolatával foglalkozhattam volna, de semmiesetre sem a mostani körülmények között, amikor az országnak jobban, mint valaha, szüksége van az én kipróbált személyemre, amely segíteni fog az országon. Nem, egy pillanatig sem hihetem, hogy Bulgáriában dinasztiaellenes párt legyen.

— Fiam, akinek e hírekre vonatkozóan táviratoztam, táviratilag azt felelte, hogy nem tudja megérteni, mit jelenthet ez, mert az országban minden nyugodt.

Katholikus propaganda a Balkánon.

Zágrábból jelentik a Magyar Kurirnak: A meghódított balkánterületen tudvalevően sok a délszláv katolikus, akiknek már eddig is sok kellemetlenségük volt a szerb és montenegrói hatóságokkal, amelyek az orthodox hitre szeretnék őket áttéríteni. A horvát, latin és görög szertartású katolikus papság, mint a balkáni katolikus hívőkhöz nyelvileg is legközelebb álló testület most megalakította a „Szent Cyrill és Method apostolok balkáni missiója” nevű egyesületet, amelynek egyrészt a katholicizmus ébrentartása, másrészt pedig a katolikus propaganda a célja. Ez az egyesület, amely most még csak igen szerény eszközökkel dolgozik, december 8-án lép először a nyilvánosság elé, amikor a zágrábi Mária kongregáció női osztálya a horvát főváros

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA D A J K O V I T S
S P E C I A L I S T Á J A Nagyvárad. Sas-palota.

nemzeti zenedéjének nagytermében akadémiát rendez ez intézmény javára. Drohobeezky Gyula, a magyar származású kőrösi görög-katholikus püspök tartja az akadémián az üdvözlőbeszédet, míg a Szent Cyrill és Metód misszióról dr Nyárády Dénes, a zágrábi gör. katolikus szeminárium rektora fog beszélni. A zárószónoklat megtartására dr Bauer Antal érseki koadjutort kérték fel. A szünetek között a gör. kath. kispapok ének- és zene-kara ad elő egyházi dalokat.

Betörőbanda a béli postán.

Revolverharca a piacon.

Tegnap éjjel már rég aludtak a béli postán, mikor a hivatal előtt gyanus alakok jelentek meg s munkához fogtak. Percenként halvány fény villant fel a gyanus csoportból, majd tompa kalapácsütések hangja visszhangzott a csendes béli utcán. A kemény tölgyfaajtó, mely a postahivatalba nyílik, lassanként engedni kezdett. Forgács darabok hullottak a földre a zár körül s még egy-két kalapácsütésre lett volna szükség, mikor a zajra a postamesternő, özv. Bereczky Antalné felébredt.

A zajra figyelmessé lett postamesternő felköltötte leányát is, de tehetetlenül állottak. Félelmükben előbb meg sem mertek mozdulni. Kütről állandóan hallatszott a kopácslás hangja s fel-fel villant a tolvajlámpás fénye.

A postamesternő végre az ablakhoz ment s a függöny mögül megolvasta a betörőket. Hét ember feszegette az ajtót.

A betörők mindenike fel volt fegyverkezve s a körülményekből arra lehetett következtetni, hogy egy jól szervezett bandával van dolguk. A posta hivatalos helyiségébe nem hatolhattak be a postamesterék, pedig akkor megletek volna mentve, mert a telefonon felverték volna a előfizetőket. Míg a menekülés módzatai fölött töprengett a két nő, a betörők lefeszegették az ajtó zárját.

Ebben a pillanatban felesapódott a két ablak és a két nő segítségért kiáltott. A meglepett betörők erre abba hagyták a munkát. A segélykiáltásnak meg volt az eredménye. Az éjjeli őrök és a rendőrök csakhamar előkerültek és futólépésben igyekeztek a posta felé. A betörők erre fegyverhez nyultak és a rendőrökre lőttek. Rémes harc fejlődött ki a két csoport között.

A betörők lövéseit a rendőrök többször viszonzták. A revolvergolyók egymásután vágódtak a postaépület falába. Lövedőzés közben a betörők természetesen futottak is, míg a nagy sötétségben és ködben sikerült megugraniok.

A vizsgálatot nyomban megtartották. Megállapították, hogy egy szervezett és jól felkészült banda akarta kifosztani a postaépületet. Hogy azonban kik voltak a tet-

tesek, azt még nem sikerült kipuhatolni. Egyébként a betörők fejsültek volna, ha sikerült volna behatolniok is, mert a hivatalban épen semmi készpénz sem volt, a postai értékjegyek pedig kis összeget tesznek ki.

A csendőrség tovább folytatja a nyomozást.

A sorsjegyügynök és a naiv női lelkek.

Gyanus üzletek a Magyar Jelzálogbank kötvényeivel.

Csengeri Mór nyeremény- és sorsjegyügynök bizonyára meglepetéssel fogja olvasni valahol vidéken a ma reggeli lapokban, hogy őt feljelentették a nagyváradi rendőrségen. Főleg azért fog meglepődni, mert mikor az üzleteket kötötte, azt hitte, hogy üzletfelei felől nyugodt lehet, azok ugyan rá nem jönnek a kötvények rejtett hibáira.

Ugy látszik, hogy már huzamosabb idő óta működik e téren, mert egész nagy üzletkört teremtett. Nagy előszeretettel kereste fel az úri házakat, de csak olyan időben, amikor nem volt otthon a háziúr. Csak ilyenkor bocsátkozott tárgyalásokba a eselédlekekkel, nevelőnőkkel, társalkodó kisasszonyokkal és szédítő verbomániával meggyőzte őket arról, hogy egyedül nála lehet nyerni, hozományukat csak úgy biztosíthatják, ha az ő papírjaiba fektetik.

A naiv nők közül sokan „bedültek”. Képzeltető az a nagy jártasság, amit a eselédlsorban élő női lények tanusítanak a Temesvári Bank részvénytársaság nyereménykötvényei, a konvertált Magyar Jelzálog Hitelbank értékpapirjai s egy sereg sorsjegy mikénti kezelése, ára, értéke és értékesítése iránt.

Csengeri Mór azonban mindent alaposan megmagyarázott. Eladott sorsjegyeket és nyeremény kötvényeket; azt mondta, hogy minden három hónapban kell érték fizetni 13 koronát, másokért pedig 6 kor. 50 fillért. Mikor aztán fizetni kellett, kijelentette, hogy nem három havonként, hanem minden hónapban esedékes a 13 korona. Ha nem fizetnek, akkor perel.

Több nevelőnő, eselédleány és más hasonló kereskedelmi jártasságu hölgy jelentkezett a rendőrségen és feljelentették Csengerit. Ők nem ilyen üzletet kötöttek s becsapottnak érzik magukat.

A rendőrségen helyt adtak a panasznak, sőt rögtön ráolvasták Csengerire az 1883: XXXI. t.-c. 11. §-át, amely kimondja, hogy kihágást követ el az, aki értékpapírokat mint utazó ügynök havi részlettörlesztések mellett elad.

A bűnügyi osztályról kiküldték Kelemen és Dienes detektíveket Csengeri laká-

sára, de Csengerit nem találták odahaza. Elutazott Diószeg vidékére.

A rendőrség táviratozott az ottani esendőrségnek Csengeri előállítására véget, lakását pedig állandó őrizet alá vették. Egyben figyelmeztetik a sajtó utján is a közönséget, hogy ilyen ügynököknek lépre ne menjen.

..HIREK..

Tájékoztató.

November 29. A kaszinó hangversenye.

Hallatlan

nyomoruság dühöng mindenütt. A pénz, a sok, jó nyomós, nagy summa pénz ritkább, mint a fehér holló. Ezekről nem hallottam beszélni hónapok óta. Még a százat is félős áhitattal ejtik ki az emberek. Váltóra nem adnak. Pedig egy egész osztálya a társadalomnak csak a váltó segítségével tud valahogy megélni. A kis hivatalnokok ilyenkor házbér után és karácsony előtt szereztek két jó nevet, ráiratták a nevek viselőjével a kitöltött papírszeletre és volt pénz, karácsonyi ajándék a feleségnek, a gyermekeknek, meg a rokonoknak. Most? Hol talál a kishivatalnok két jó nevet. És ha ez meg van, hol talál olyan bankot, ahol adnak valamit? Nem öt, négy, háromszázat. Csak százötvenet. Csak százat. Kenyérre, cipőre, téli kabátra. A pénzintézetek nem adnak. De ad-e más? A zálogház? Az sem. Ha van olyan halandó, akinek megmaradt egy aranylánc, hiába viszi ebbe az intézetbe is. Azt mondják neki:

— Tessék egy pár nap mulva jönni. Még senki sem váltott ki semmit. Nincs pénzünk.

Nem váltott ki ki senki semmit. Hónapok óta. Pedig ezekben a házakban nagyon sok emléktárgy, nagyon nagyon sok jegygyűrű is hever. Sok szeretettel ragaszkodhatnak sok odakerült tárgyhoz, talán meg is siratták, mikor a fekete szakálu a borítékba csuszította. De hát hallatlan nyomoruság dühöng és még ezeket sem tudják visszaváltani.

H. L.

* **Lelkigyakorlatok az Orsolya-zárdában.** Az Orsolya-zárda növendékei méltóképen készülnek az adventi időszakra, most négynapos lelkigyakorlatot tartanak, amely alatt a szentbeszédet Lipcsey Gyula zárdalelkész tartja. A lelkigyakorlatra vidékről is sok olyan tanítónő jött be, akik itt végeztek képezdét.

* **Választási értekeztet.** A Katolikus Népszövetség csoportvezetői és választó-bizottsága ma, csütörtökön este fél 7 órakor a Katolikus Körben értekeztetést tart.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámház-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-butorokat, teljes lakásberendezést, valamint mindennemű asztalos munkákat. Állandó raktár bel- és külföldi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

* **Miskolczi Ferenc főispán Berettyóújfaluban:** Tegnap délelőtt Miskolczi Ferenc főispán Berettyóújfaluba utazott és megvizsgálta a főszolgabírói hivatalát. A főispán mindent a legnagyobb rendben talált s a tapasztaltak felett megelégedésének adott kifejezést.

* **Éremünnepe.** Lélekemelő és bensőséges ünnep van ma a Szt. Vince zárdában. Ma tartják az éremünnepeket Szt. Vince összes intézeteiben. Kilenc órakor ünnepélyes szent misét celebrál Fetszer Antal felsz. püspök, melyen részt vesznek az intézet növendékei s vezető emberei. Délután fél 6 órakor litánia lesz és szent beszéd, amelyet Némethy Gyula szemináriumi dékán fog tartani.

* **Segély a női kereskedelmi tanfolyamnak.** Nagyvárad városa a folyó évi januári közgyűlésén 1500 korona segélyt szavazott meg a nagyváradai női kereskedelmi tanfolyam céljaira s az összeget az 1914. évi költségvetéséből jegyezte elő. A belügyminiszter most érkezett leiratában értesíti a várost, hogy a határozatot jóváhagyta.

* **Gyilkosság a vonaton.** Miskolcra jelentik: Beregmegyéből egy vasuti teherkocsiban 34 oláh munkás utazott az éjjel haza Erdélybe. Miskolc közelében a munkások összeszólalkoztak a sötét teherkocsiban, mire Bugyila András a waggon ajtaját elzáró vasrudat kapta fel és azzal sújtott ellenfelére, Szidor Györgyre. A vasrud a fején találta a szerencsétlen embert, aki eszméletlenül esett össze. A miskolci állomásról beállították az Erzsébet-kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt.

* **Álhíresztelés.** A következő sorok közlésére kértünk fel: Egy hét óta, szaklapokban és a vidék legkülönbözőbb orgánumaiban azt olvasom, hogy elfogom hagyni az újságírást és gyógyszerész leszek. Nem kutatom e híresztelések terjesztőit és indokát, de kényszerült vagyok nyilatkozni: újságíró maradok továbbra is és semmi kedvem sincsen mások óhaja szerint pályát változtatni. Már csak azért sem leszek gyógyszerész, mert azok, akik e hirt terjesztik, e téren csakugyan előnyben lennének fölöttem: a mérget ők jobban tudják keverni. De uraim, hiába, tizenhét éves újságírói pályámon hozzászoktattak s immunis vagyok iránta. Mondom, újságíró maradok. Fényes László.

* **Asszonyit kizárták.** Asszonyi Lászlót, a nagyváradai színház volt baritonistáját a Színészegyesület kizárta tagjai sorából, mert több, mint 6 hónap óta szerződés nélkül van. A kizárás ellen felebbezésnek van helye. Asszonyi László az eddigi hírek szerint visszajön jövőre Nagyváradra.

* **Wolff Károly képei.** Vastagh Gyula gyűjteményében, amely állandóan a műbarátok nagy tömegét vonzza a vármegyeháza nagytermébe: szerepel egy rokonszenves tehetségű festő: Wolff Károly is. Meleg tónusú interiórok alatt, amelyek kedvesen adják vissza az otthon puha koltészét: találkozzunk ezzel a névvel, amelynek gazdája becsülést, elismerést szerzett magának országsszerte. A nagyobb vásznak mellett, amelyek a nagyváradai kiállításon láthatók s általános tetszéssel találkoznak, néhány virágcsendélettel is szerepel Wolff Károly, amelyek mind frissek, elevenek s gazdag színeiket a művész harmónikus hangolta össze. Műbarátaink figyelmét melegen felhívjuk a megnyerő talentumu festőművészre. A tárlaton különben tegnap ismét élénk volt a vételkedv: többen tárgyalnak

egy-egy szép festmény megszerzése dolgában s dr. Szirmay Kálmán, élesdi járási orvosi meg is vásárolt három értékes képet: Neográdi Adria táját, Eder Gyula Ámorát és Németh Téli galyszedőit.

* **Tolvaj hálótársak.** Patkás Péter vizesgyáni napszámos, a múlt éjjel a Bányasoron Sternberg Salamon koresmájában aludt, ahol Popa Mitru, Petre Urszu és Bott Tógyer harangmezői lakosok is megszálltak. Utóbbiak hajnalban a szállóhelyről eltávoztak és Patkás Péter összes ruhaneműit elvitték. Patkás Péter összes ruháitól megfosztva, nem tudott Vizesgyánra visszautazni.

* **Lopás.** Szőke Imréné ártándi lakos ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, mert a Nagypiac téren egy gyolcsárú asszonynál hagyta holmijait megőrzés végett s mikor elment érettek, már csak hült helyét találta.

* **Bemázolt cégtábla.** Pintér Sándor cipészmeister ismeretlen tettes ellen feljelentést tett idegen ingó rongálásáért, mert a múlt éjjel cégtábláját úgy befestették, hogy a betűkből semmi sem látszik.

* **Az ipartestületi asztaltársaság vitaestélyei.** Az ipartestületi asztaltársaság tegnap este tartott összejövedele alkalmával Czeglédy Jeremiás elnök bejelentette az asztaltársaság december 2-án megkezdődő és 2 hetenként tartandó vitaestélyeinek programját. Dr. Dajka Endre bejelentette, hogy december 2-án a magyar, illetve elsősorban Nagyvárad iparügyének védelméről tartandó vitaestély iránt a Magyar Végfegyvesület részéről is oly nagy az érdeklődés, hogy az egyesület elnöksége Csengor György fővárosi tanár igazgatósági taggal az „Iparvédelem” főszerkesztőjével óhajtja magát képviseltetni. Végül Szilveszter estély tartását határozta el az asztaltársaság s annak előkészítésére egy 20 tagú bizottságot küldött ki.

* **Megőrült tanár.** Aradról jelentik, hogy Buzás Ferenc ókanizsai tanár ma reggel egy kávéházban dühöngő őrült módjára viselkedett. Lefogták és a rendőrségre vitték. Kiderült, hogy egész éjjel ivott, dorbézolt, nőket inzultált és politizált. Zavartan beszél, nem tudja megmondani, miért jött Aradra.

* **Áruk beszállítása Törökországba.** A keresk. m. kir. miniszter urnak 80677. IV. sz. 1813. leirata folytán van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a közös külügyminiszteriumtól nyert értesülés szerint a f. évi október hó 25-ikével megszünt azon kényszer, hogy a Törökországba behozatalra kerülő összes szállítmányok származási bizonylattal ellátassanak s ezen időponttól fogva a törökországi vámhivatalok származási bizonylatbemutatását csupán a következő áruknál kívánják: élő állatok, hus, sajt, vaj, méz, tojás, friss és szárított bőrök, gyapju, kender, szivacsok, friss, szárított vagy beszózott és becsinált halak, gabonaművek, gyümölcs, fűzelék, aprószőlő, mazsola szőlő, aszaltfüge, liszt széna és takarmány, burgonya fazekas áruk, terpentintolaj, márvány, malomkövek, gipsz) cement, szappan, kikészített bőrök, fa és faarak, cukrosságok borok, szőlőléből készített gyümölcsnedv, alkohol, sör, cognac és egyéb alkoholos italok, nyers pamut, pamutfonalak és pamutzövetek mindenfajta alattárságok, kender gyártmányok, rongyok, selyemhernyópótlék, olivajolaj, olivák, gubacsok, gyanta. Nagyvárad, 1918. november hó 24. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József, elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmeister nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámítoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

Aruraktár leredukálása folytán
mélyen leszállított áruk
Kossuth-utca
elején.
Kertész S. Sándor

női divatáruházában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vásznak, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítő. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierek és kartonok.

Kész női és férfi fehérneműek.

Paplanok. Szőrme áruk.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat míg a raktár tart nagy készséggel küldök.

Telefon az egész vidékre 10-30.

x Kolonba járó cipők 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipők 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., caloszik, téli cipők, fehérneműek, uridivatcikkek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x Ossi-tér 14. sz. házban több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x ZOMBOR SÁNDOR sebész-orvosi műszer-kötszer és testegyesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszólást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x Ridzyk József épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Ler-lap hívásra azonnal megjelenek.

x Kossuth-utca 2. sz. alatti volt Sziecta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Mikulásra** cukorka és csokoládé vásár Aszódi Ióteri fiókjába és Kossuth u. cai fő üzletébe. Meglepő szép dolgok ezer és ezer féle csokoládéval töltött gyermek örömkö arany és ezüst, darabonként 20 fillér míg a készlet tart Vigyázat az Aszódi névre.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a
Rammingeré
színházi és hölgyfodrász
szemben a színházzal.
Telefon 1076. Telefon 1076

x **Érdekében áll**, hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László** és **Tsa** urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x **Csodaszép** mézédese csemegezőllő! Legoemesőbb hazai és tiroli *fajalmák!* Őriási tiroli *maróni*. Valódi debreczeni *pároskolbász*. Kétféle fehér és piros *hegyi-borok!* **MERTZ NANDOR** csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x **Az erdélyi kereskedelmi és autómobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja autómobilokban, pneumatikokban, valamint az összes autómobil-felszerelési és szükségleti cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám** alatti (telefon 13-21.) telepén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages **Körház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó autómobilok a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejeiünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** **Bartos és Társa** (a Széchenyi-szállóval szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő **„Bartos harisnyája tartós.”** Helyi és vidéki telefonszám 1359.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Jönnek a katonák**, vonatok autómobilok, babák, mikulások, ridiekülők nyakkendők, bárányok és ezerféle egyéb játékok karácsonyra a Párizsi Bazárba Sas alatt.

x **Meghódította a hölgyeket** **MILLE JULIETTE** elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Szállás-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. b. rendelőinket, hogy **Hatvany és Szentmiklóssy** szücsök beltagja, **Hatvany** hosszabb külföldi tanulmányutról haza érkezett. Szíves pártfogást kérünk **Hatvany és Szentmiklóssy** szücsök, **Nagy Sándor-utca 1.**

x **Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli időnyre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét **Szent János-utca 4. szám** alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzősek mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x **Ujhelyi Róza** nőikalap üzletét **Rimanóczy-utca** (Kolozsváry házba) **Royal** kávéházzal szembe helyezte át, hol eredeti párisi modellekből állandó választék áll a hölgyközönség rendelkezésére, mit olcsóbb boltbér mellett rendkívül jutányosan árusít.

x **Farkas-féle parkett-pasta** tükör fényessé varázsolja parkettjeit! Kilója 240 kor. fél kilós próbadoz 120 kor. Kapható: **Farkas István Apolló** Drogeriájában **Nagyvárad, Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. B. Fröhlich** hentes üzlet mellett.

x **FIGYELEM!** Őriási választékok iskola szerkesztésére csak **Klein Vilmos és Társa** cégnél találhatunk u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiú és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esőernyők, fiú sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű közimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 250 fillérért. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, galériók 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhethetünk be, **Rákóczi-ut 18.**

* **Ingatlan eladás.** **Nagyteleky-utca 3** szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtekinthetők **Kossuth-utca 3. szám** alatti irodánkban, **Hungária** cipőgyár r.t.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban **Berettyó-Széplak** állomásról legalább egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a **Polgári Takarékpénztár r. t.** árusztályánál **Nagyvárad, (Kossuth-utca.)** Telefon 11-95.

x **Matyok Péter** tambura zenekara a **Korona-kávéházban**. Ma és minden este a **Korona-kávéházban** hangversenyez közkevénytára **Matyok Péter** (Paganini) tambura zenekara teljesen újonnan szerződött tagokkal, a közkevénytársulat magán- és duett számokkal működik közre. A gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a közkevénytársulat duett. A társulat tagjai: **Kővári Rózsika, Kővári Boriska, Simon Juliska, Kósa Böske és Juhász Ilonka** énekesnők. Naponta változatos műsor. Kezdeté este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves pártfogást kér **Matyok Péter** karmester.

**A legszebb
Karácsonyi
kézimunkák
Tátray cégnél**

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,
visszgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkal **Pista** barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhette be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett

Legszebb karácsonyi ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839. Telefon 839.

„The Roosevelt Schoe”
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor.

Csütörtök délután: **János vitéz.** (Ifjusági előadás.) Este: **Titok.** (Bernstein drámája. Bemutató előadás.)

Péntek: **Titok.**Szombat: **Titok.**

Vasárnap délután: **A nevető férj;** este: **Éva.**

János vitéz. Ma, csütörtökön délután tartja a színház ama ifjusági előadását, amelynek keretében **János vitéz**, a közkevénytársulat **Kacsóh-operette** kerül színre. Erre az előadásra, amely délután 3 órakor kezdődik, a jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

F. Károlyi Leona és Szentgyörgyi Mártha. Bármely művészi vállalkozás is induljon harcba a sikerért ezzel a két névvel, kétségtelen, hogy nyomában halad a diadal. Érthető tehát, hogy a színházi közönség a maga osztatlan érdeklődésével, a vasárnap esti előadás iránt, már most biztosítja **Éva** sikerét. Mert ezen az estén két jeles kedvencét látja a színen a publikum: **F. Károlyi Leona** urasszonyt **Éva** címszerepében és **Szentgyörgyi Márthát** **Pipsi** szerepében. Mindkét szerep ezzel oly kezekbe jutott, amelyek garanciát nyújtanak arra, hogy **Éva** vasárnapi előadása méltán premiere-számba mehet, amely pompásnak ígérkezik.

* **Kabos Gyula Nagyváradon.** **Kabos Gyula** a Király-színház kedvelt komikusája tegnap Nagyváradra érkezett. Pár napig marad itt és lehet, hogy vendégszerpelni is fog.

IRODALOM

Religio. Dr Hanuy Ferenc egyetemi tanár tudományos és társadalmi katolikus folyóirata e héten a szerkesztő tollából közöl lendületes vezércikket. Az új számban három nagyobb tanulmányt találunk. Dr Kmosko Mihály sémi tanulmányokat írt, dr Wiedermann Károly a bölcsészeti és dogmatikai relativizmusról értekezik, dr Madarász István energetikai fejtegetéseket közöl. A Katolikus Világszemle című rovat gazdag anyagot ölelt fel. Több könyvismertetés is van a lapban. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Molnár-u. 20.

Az Egyházi Közlöny (szerkesztik Gerely József és Hivatal József) legújabb száma Csernitzky István vezető cikkével kezdődik, mely az amerikai katolikusok hitéletéről mond el új dolgokat. Ugyancsak érdekes Huber Lipót theologiai tanárnak a vérvádról írott cikke. A breviárium vatikáni reformjáról dr Czapik Gyula ír liturgikus magyarázatot. „Egyetemes egyház” rovat, a hírek egész tömegét hozza. A többi rovatok is érdekesek és változatosak. Szerkesztőség és kiadóhivatal Eszterházy-utca 19. Előfizetés egy évre 12 korona.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A váraduzsopai méregkeverés ügye.

Nagy érdeklődés mellett folyik a váraduzsopai rejtélyes gyilkosság ügyének tárgyalása a nagyváradi esküdtbíróóság előtt. Megkezdtek a tanúk kihallgatását. A tanúk nagy része semmi pozitív adatot nem tud előadni, mert a gyilkosságnak nem volt egyetlen ténytanuja sem, s ez nagyon megnehezíti a gonosz bűntény kiderítését. Ki akarta hallgatni a bíróság Karpás György vádlott leányát, a fiatal leány azonban, amikor meglátta apját a szuronyos börtönőrök kíséretében, sirva fakadt és egy szót sem tudott szólni.

Érdekes volt Fehér Ödön jegyző vallomása. A jegyző előadta, hogy a haláleset után Karpás izgatott lelki állapotban kereste fel őt és sürgette a temetési engedély kiadását.

A jegyző vallomása láthatólag kellemetlenül érintette a vádlottat, aki egy ideig védekezett, azután azt mondta az elnök kérdéseire:

— Nem bírom, csináljanak velem, amit akarnak, én többet nem beszélek.

Vámosy Mihály elnök figyelmezteti, hogy joga van ugyan megtagadni a vallomástételt, de akkor saját maga alatt vágja a fát.

— Nem tudom én, hogy történt a haláleset. Én nem öltem meg őket. Hisz a fiamra rá is akartam iratni a vagyonomat.

— Igaz ez, jegyző ur?

— Igen, többször voltam nálam emiatt Karpás és pedig rendszeren olyankor, mikor összeveszett Ritznével és az asszony ott hagyta. Azután abba maradt a dolog.

Délután folytatták a tanúk kihallgatását. Ítélet szombatra várható.

ZENE ÉS MŰVÉSZET

Karácsonyi Album cím alatt mint minden esztendőben, úgy az idei karácsonyra is egy díszes Albumban összegyűjtve jelenteti meg a Bárd Ferenc és Testvére közismert budapesti zeneműkiadó cég a folyó évben népszerűsége jutott kedvelt zeneműveket. Benne lesz az Albumban a „Nevető férj”, „Cigányprimás”, „Aranyeső”, „Hoffmann meséi”, „Mexikói leány” című operett újdonságok legjobb számai, továbbá keringők, indulók és a most annyira felkapott és divatos „Tango” tánc. — Egy esomó kuplé és szébbnél-szebb kabaré és concert dal a divatos és most népszerű szerzőktől. Előadási darabok Beethoven, Schuman és sok mástól. Végül magyar ábránd és magyar nóták Fráter, Ányos, Bodrogi, Sas Náci-tól, valamennyi zongorára, részben a kuplék, operettek és dalok valamint kabaré nóták ének és zongorára. Ezen Karácsonyi Album kiadásával hazánk e legelső zeneműkiadó cége kedves meglepetést nyújt nagy vevőközönségének és valósággal ajándékszamba megy e gyönyörű album, tekintve, hogy a közel 100 oldal tartalmazó kötetben foglalt zeneművek értéke egyenként vásárolva körülbelül száz korona, míg így együtt az egész Karácsonyi Album 4 korona, diszkótesben pedig 6 korona. Lapunk olvasói bizonyára szívesen veszik e Karácsonyi Album megjelenéséről szóló hírlünet és azon figyelmeztetésünket, hogy az albumra a kiadó cég olvasóinktól is csak december hó 10-ig fogad el megrendeléseket, mivel az csak annyi példányban lesz előállítva, ahány megrendelés arra december 10-ig Budapestre a cég Kossuth Lajos-utca 4. szám alatti kiadóhivatalához beérkezik.

TÁVIRÁTOK

Botrány az osztrák képviselőházban.

Bécs, nov. 26.

(Saját tud.) Óriási botrány történt az osztrák képviselőházban. Seider képviselő szidta a szociálistákat, az elnök nem utasította rendre, mire a szociálisták kivonultak. Közben Seider összeveszett a szlávokkal. Tumultus támadt, az elnöki pódiumot valósággal megostromolták. A szociálisták visszajöttek és neki rontottak Seidernek. Wolf képviselő cukorkákkal dobálta meg az elnököt, mások vizes poharakat hajigáltak a szociálistákra. A szlávok gapirgolyókkal hadakoztak. Az ülés botrányos verekedésbe fult.

Karhatalom a plébánián.

Máramarossziget, nov. 26.

(Saját tud.) Komán Viktor kalinfalvi gör. kel. lelkész elmozdították állásától. A lelkész makaeskodott s nem engedte át helyét Birles káplánnak, aki karhatalmat kért és a szolgabíró eltávolította a papot a parochiáról.

A tüntetők büntetése.

Budapest, nov. 26.

(Saját tudósítónktól.) Boda Dezső főkapitány az utóbbi napok tapasztalatai alapján falragaszokon tudatja a főváros polgárságával, hogy ezután aki részt vesz valami tüntetésben, azt 15 napi elzárással büntetik.

Elveszett és megkerült gőzhajó.

London, nov. 27.

Hat év óta elveszettek hitték a Curnard Caronia gőzöst, amely hat év előtt Japánból San-Francisco-ba ment s azóta nem volt hír róla.

A Continental angol gőzös most megtalálta az elveszettek tartott Caroniát Sachalin-sziget partja mentén jéghegyek közt beékelve. A hajónak semmi baja, de nincs rajta élő lény, pedig hat év előtt a Caronia 30 főnyi legénységgel indult legutolsó útjára.

Regénycsarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Írta: Cseres Andor. 2.

A harmadik utas Tabán Tódor ügyvéd, radikális politikus, híres vezércikkező, termetre nézve magas, kissé elhízott, széles, emelkedett homlokkal, nyílt, merész tekintettel, kék szeméből jóság, de erős hangjából erély sugárzott ki.

Terve volt: merész politikával vezérszerepet foglalni el Magyarországon, többször szerepelt mint képviselőjelölt, de nem volt szerencsés, mert a választók mély tudatlansága, a szolgabírók és a csendőrség erőszakoskodása és a kormánypárt pénze mindig elbuktták, holott nemzetmegváltó eszméi már is túlhatottak Bomlód határain, de nem jutottak be a szalmafedéles házak ablakain.

Az indulóház kapusa megrázta rézesengőjét és elkiáltotta: Bomlód, Csüröd, Toldás, Szolnok, Budapest felé tessék beszállani a harmadik vágányra!

Erre kiáltásra mind a három utas neki iramodott és egy irányban törtetve egyik másodosztályu kocsijeljárójánál egymásba ütköztek.

— Hova Tódi! — kérde dr Brinza Tabántól, egyik lábát a feljáró lépcsőjére téve.

— Budapestre! — válaszolt ez, — hát te Sali?

— Én is oda.

— Bocsánat uraim! — szólt közbe Gründolf, — lemaradok, ne tessék tartóztatni! — és nyomult felfelé a kocsiba.

— Te vagy az, Manó? — kiáltott rá Tabán, — meg sem ismerlek! Mire Gründolf tiszteletteljesen meghajolt a kocsijeljáróján és mély tisztelettel válaszolt:

— Igen is, tekintetes ur! — én vagyok.

— Hova, hova cimbor?

— A minisztériumba, Budapestre — válaszolt a gyáros.

— Valamiben töröd a fejed? — Kérde dr Brinza.

— Igen is, ha megengedi! — felelt Gründolf.

— Beszállani! — beszállani! — türelmetlenkedett a kalauz.

Erre azután a másik két utas is nyomult felfelé.

Mikor azután elhelyezkedtek, dr Brinza kiment a folyosóra szellőzni, felhuzott egy vastag üvegtáblát és kibámult a tájra.

— Te Manó! — kérde Tabán, — miért nem mondtad a doktornak, hogy tekintetes ur?

— Miért nem mondtam? — felelt a kérdező, — azért nem mondtam, mert ő egy pajeszes zsidó, valóságos ortodox, akinek elég ha mondom: ur! — mert sem apja, sem nagyapja, sem szép apja nem volt más mint pászkaevő, azért olyan sovány. De én, tekintetes ur, modern ember vagyok.

— Nem félsz, hogy ártasz vele magadnak?

— Nem félek, nem én! . . . ezek nem viselnek kalapot, minek nekik a kalap? ha viselnének, zsbivásáron vennék azt is!

Gründolf mozdulataiban, tekintetében, szavaiban annyi megvetés nyilatkozott meg, hogy az ügyvéd célszerűnek tartotta a beszélgetés további folyamának abba hagyását, kinézett az ablakon és várta a vonat indulását.

Hallotta-e, nem-e? — dr Brinza a gyáros megjegyzéseit, nem lehet tudni, a folyosóról azonban befordult a szakaszba, leült, arcának egyetlen izma sem árulta el, hogy sértve érzi magát, leült és tekintete a nagy gyűlölködőre esett, aki megszeppenve nézett oldalra, hogy a bölcsész tekintetét kikerülje.

Néma csend állott be a szakaszban.

A vonat megindult.

Gründolf végre is megemberelte magát és kezeit dr Brinza felé nyujtva szóba kezdett.

— Bocsanatot kérek, ügyvéd ur! — mondotta édeskés mosollyal, — hogy a feljáró lépcsőjénél nem adtam meg a kellő tiszteletet, de, tetszik tudni, mikor az ember utazik, ideges és feledékeny.

Dr Brinza kelleetlenül bár, de kezet fogott a gyárossal.

— Maga gyáros, Gründolf, — mondotta az ablakfelé tekintve, egy gyárostól mit kívánjunk egyebet annál, hogy jól megvágassa az anyagot és még jobban feldolgozza.

A gyáros nevetve mutatott az ellenkező oldalra.

— Grünblatt Herminát tetszik gusztláni? — kérde az ügyvédtől.

Dr Brinza megrázkódott, a folyosó felé fordult és így felelt:

— Az ilyen nőkről jó társaságban nem illik beszélni.

A szakasz ajtajában egy nő állott, arcát elfödte a nagy teriméjű plörözös kalap, termete sugár, idomai teltek, járása ruganyos és ringó, lépése határozott, természetét finom fehér ruha fődte.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA

Egy előfizető anyja. Ezuton is köszönetünket fejezzük ki szives érdeklődéséért. Felfogását mindenben helyeseljük s magunk is valljuk, hogy a szülő a gyermek jól felfogott érdekében igyekezzék a tanári tekintélyt mindig tőle telhetőleg támogatni. Ide írjuk értékes sorainak egy őszinte és tanulmányos vallomását: »Velem történt meg, hogy egy fiam, ki most nős ember, ezelőtt egy pár évvel az itteni reáliskolába járt s az elfogult, úgy szólván majomszeretemennek köszönhető, hogy csak négy osztályt végzett s azt is hat év alatt. Én minden nap

kifogásoltam a tanárok mondásait és tetteit, minden kicsiségért felelősségre vontam a tanárokat. S mi lett az eredmény? A gyermek nemcsak megbukott és nem akart tanulni, hanem úgy nevelődött, hogy szüleivel sem beszél három év óta.« Teljesen igaza van. A gyermeknevelésnek legnagyobb megrontója a majomszeretet s ez köt bele rendszeresen a tanárokbá. A kérdéses esetről mi is ezen az állásponton voltunk s ezért nem is foglalkoztunk a dologgal, nehogy a magunk álláspontját gyöngítsük azzal, hogy mi is hozzá járulunk a közönségre nem tartozó ügy nyilvános szellőztetéséhez. Cikkének igen alapos fejtegetéseit szeretnők más alakban, az aktuális vonatkozástól menten a közönség a közönség elé vinni. Tessék ilyen irányban alkalmmilag átdolgozni.

NYILTÉR

Karácsonyra

mindenfajta fali és zseb-
órákat, ékszereket, ezüst
evőeszközöket

Ezüst cigaretta tárcákat
igen alkalmas ajándéktárgyak

SCHMUTZLERNÉL

nagyon olcsón szerezhetők be.

Ócska arany és
ezüst beváltás!

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.—
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.45
Októberi rozs	— — —	7.27
Áprilisi rozs (1914)	— — —	8.80
Októberi zab	— — —	7.93
Áprilisi zab (1914)	— — —	7.58—
Tengeri 1914 májusra	— — —	6.48—

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	813.50
Osztrák hitelrészvény	—	623.—
4%-os koronajáradék	—	80.50
Osztr. magy. államv.	—	692.50
Jelzálogbank	—	414.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.50
Hazai bank	—	279.—
Magyar bank	—	531.—
Keresk. bank	—	3690.—
Rimamurányi	—	637.—
Salgótarjáni kőszén	—	726.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1007.—
Közuti vasut	—	620.—
Városi villamos	—	348.50
Adria	—	566.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

VIGADÓ

mozgószínház

NAGYVÁRAD,

Fekete Sas-passage.

Ma csütörtökön:

Lujza hercegnő.

Történelmi műfilm 12 felvonásban,
BONAPARTE NAPOLEON idejéből,
az elképzelhető legszebb harci je-
lenetekkel, a Francia-Poroszhad-
járatból, remek korhű jelmezek-
ben, melyeket a Berliini opera ruha-
tárában külön e célra készítettek.

Rendes helyárák!

A színház fűtve van
Legjobb szellőztetés

Előadások mindennap d. u. 6 óra-
kor, szombat, vasár és ünnepnap
délután 3 órakor kezdődnek.

6994—1913. eln. sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága folyó évi nov. hó 13-án és folytatva megtartott rendes havi ülésében 407—22713—1913. kgy. számu határozatával az Olaszi-i, Ujvárosi, Váralja, Velence és Csillagvárosi választó kerületekben az 1913. év végével megbízásokat elvesztő törvényhatósági bizottsági tagok helyének 1919 december hó 31-ig terjedő megbízással leendő betöltése céljából, továbbá Olaszi-i választó kerületben Papp Miklós elhalálása és dr Pác Sándor lemondása folytán megüresedett két tagsági helynek 1916. évi december hó 31-ig terjedő megbízással leendő betöltése céljából: Nagyvárad-Olaszi, Ujváros, valamint Váralja, Velence és Csillagváros választó kerületekben választást elrendelte és a választás határidejéül f. é. december hó 7-ik napját (vasárnap) tűzte ki.

Az 1886. évi XXI. tc. rendelkezéseinek képest a fentebb jelzett városrészek közönségét a következőkről értesitem:

A választás, Olaszi választó kerületben, a községi elemi leányiskolában (Tisza Kálmán-tér) dr Hoványi Gyula elnökle alatt; Ujváros választó kerületben a Mezey Mihály-utcai tüztöltő laktanya sorozó termében, dr Mihály Lajos elnökle alatt;

Váralja, Velence és Csillagváros választó kerületben, a Váraljai községi fiúiskolában (Sánc-utca), Ullmann Sándor elnökle alatt, 1913. évi december hó 7-én (vasárnap) d. e. 9 órakor kezdődik s a szavazás ugyanazonnap délután 4 órakor fejeztetik be.

Közlöm a választópolgárokkal hogy Olasziban: Hann Lajos, dr Hoványi Géza, dr Hoványi Gyula, dr Károly Irén, Kis Dávid, Kriszta Sándor, Láng József, Niedermann Antal, Sas Ede, dr Stokker József, Szilárdy Ernő, Szokoly Tamás, bizottsági tagok mandátuma jár le, elhalálkozás és lemondás folytán két hely megüresedett. Választandó: 14 bizottsági tag.

Ujvároson: dr Altmann Jakab, Balogh Döme, Beczkay Lajos, Boros Jenő, dr Kecskeméti Lipót, Köblös Ferenc, ifj. Mónus Sándor, Schütz Albert, Tátray Sándor, dr Vueskics Gyula, Zboray Gyula bizottsági tagok mandátuma jár le. Választandó: 11 bizottsági tag.

Váralja, Velence, Csillagvároson: dr Ágoston Péter, Fried Ferenc, Hankovics Ferenc, Hiemesch Frigyes, Szalai József, Schvartz Antal, Ullmann Sándor bizottsági tagok mandátuma jár le. Választandó: 7 bizottsági tag.

Olaszi választókerületben Papp Miklós elhalálása és dr Pác Sándor lemondása folytán üresedésbe jött és 1916. december hó végén lejáró bizottsági tagsági helyre megválasztottak az a két egyén fog tekintetni, aki a 14 legtöbb szavazatot nyert egyén közül a legkevesebb szavazatot nyerte.

Az 1886. évi XXI. t.-c. értelmében választó joggal azok bírnak, akik az országgyűlési képviselők 1913. évre érvényes névjegyzékébe fel vannak véve.

A választás a szavazók nevének és lakhelyének nyilvános feljegyzése mellett személyesen beadott szavazó-lapok által történik.

Ha a szavazó-lap több nevet tartalmaz, mint ahány bizottsági tagsági hely az illető választókerületben betöltetik, az utóbbi név nevek számba nem vétetnek.

Vége midőn az 1886. évi XXI. t.-c. 34. §-a értelmében az 1914. évre érvényes legtöbb egyenes állami adót fizető bizottsági tagok névjegyzékét, mely szerint:

Weinberger Lajos, Weiszlovits Emil, Weiszlovits Gyula, Diósi Lajos, dr Várad Ödön, dr Löblé László, Bognár Sándor, Moskovits Adolf, dr Popper Ákos, Fábry József, dr Moskovits József, dr Friedländer Sámuel, ifj. Moskovits Mór, Moskovits Miksa, Oláh Ferenc, dr Várnai Ferenc, Rendes Vilmos, Ullmann Sándor, ifj. Popper József, Mos-

kovits Miksa, dr Bárdos Imre, Száhlender Károly, gróf Széchényi Miklós, Rádl Ödön, Breider Armin, Inceze Lipót, dr Moskovits Miklós, dr Munk Béla, Hlatky Endre, dr Weimann Jenő, Hofbauer Pál, dr Hoványi Géza, dr Grám Károly, dr Adorján Armin, dr Sebő Mihály, Inceze Lajos, Ternyei Antal, Deutsch K. Ignác, Rosenberg Izsó, dr Demetrovits Elek, Miskolczy Barnabás, Lédig Árpád, Just Károly, ifj. Ullmann Izidor, Schvartz Hermann, Brüder Jenő, Wallerstein Dániel, Frankó Endre, dr Olasz Béla, dr Bleyer Endre, dr Hoványi Gyula, dr Kenéz Kurländer Ede, Farkas Izidor, dr Nyiri Ödön, Harmathy Károly, Guttman József, Leitner Márton, Löwinger József, dr György Ernő, dr Rezső Mór, Grósz Sándor, Róthbart Ede.

Póttagok: dr Mihály Lajos, Andrányi Gusztáv, Gaszner Károly, Aczél Zsigmond, Boros Jenő, Róthbart Bernát, dr Grósz Imre, Sebestyén Lajos, Kepes Ignác nagyvárad lakosok vannak felvéve; — közzéteszem, felkérem Nagyvárad város választó polgárait, miszerint törvény által biztosított alkotmányos jogukat szabad meggyőződésük szerint ismert férfias komoly higgadsággal gyakorolják.

Nagyvárad, 1913. november hó 18.

Rimler Károly,
polgármester.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármiké. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Telefon 249.

Telefon 249.

Mezey János és Társaság

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR
ÉS TELEKI-UTCA SARKÁN

elismert szolid fűszer és csemege üzletében

megérkeztek
a friss őszi és téli árak

u. m.: angol theák. thea-rum, thea-sütemények. Déli és hazai gyümölcsök. 1-ső rendű fűszerárak, főzelek és conservek. Mindennemű csemegék, csemegeborkok, pezsgők, bel- és külföldi cognac, likőrök, cukorkák nagy választékban. Faj-kávékeverék, gyorspörkölnön megpörkölt és meleg állapotban kiszolgálva. Őszi töltésű ásványvizek, forrás termékek, Pontos méret, jutányos ár, tisztán kezelt árak, ildomos és gyors kiszolgálás.

Téli bevásárlásra legalkalmasabb forrás.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérjük tisztelettel

Mezey János és Társaság

1 lit. 1903. évi pecsenye-bor 1.20 K.

1 liter szalon petroleum 32 fillér.

FIGYELEM!!!**Vajnovszky Ferencz**

uri- és női cipész-üzlete,
Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mérték utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

Artézikutfuró vállalat**Wessely és Biró**

Nagyváralonta.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujannon épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, ön maga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Aki hirdetni akar

még pedig eredményesen, az forduljon a

"LEOPOLD"
hirdető vállalathoz

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 41.,

ahol hirdetéseket az összes létező bel és külföldi hirdetőlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron esz-közölnek. Minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olesó árak mellett.

8 pár kötött zokni 78 fill., 8 pár esikos zokni 1 kor., 8 pár női harisnya 1 kor., 8 pár gyerek zokni finom 1 kor., 8 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olesón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikálók 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Csemege és fűszerárak

elsőrangú és legelőnyösebb bevásárlási forrása

Kávé, tea, rum közvetlen behozatala; czukorka különlegességek; frissen megérkezett déligyümölcsök fűszerek és halárak nagy raktára

Özv. Kádár Jánosné
üzletében.

A jó bornak

nem kell ezégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti borai, előzékeny kiszolgálás, szolid polgári árak. Abonensek naponta felvételnek.

MIYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges és bőrdobos mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, ugymint: **disz- és igás-szerszámot**, nyerges és versenyostorokat. Kivánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesítem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom. Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, működés és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakzerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Eredeti Meteor kályhák,

kályhatalcák és ellenzők, fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén házhoz szállítva 50 K° zsákokban kimérve 100 K° 5 korona.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése Rákóczi-ut.